

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра менеджменту

Затверджую:

Декан факультету
економіки і менеджменту

[Signature] /Є.В.Мироненко/

« 29 » червня 2021 р.

Гарант освітньої програми:

Менеджмент

[Signature] /В.О.Шашко/

« 29 » червня 2021 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри

Протокол № 27 від 15.06.2021 р.

Завідувач кафедри

[Signature] /І.П.Фоміченко/

Робоча програма навчальної дисципліни

«Теорія проектного аналізу»

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	«Менеджмент»
освітній рівень	Перший (бакалаврський)

Факультет	Економіки і менеджменту
Розробник	К.т.н., доцент Володченко В.В.

Краматорськ - 2021

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки.

Передумови вивчення навчальної дисципліни (пререквізити): знання, набуті в результаті вивчення дисциплін «Основи економічної теорії», «Економіко-математичні моделі в управлінні», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Логістика». Отримані в результаті вивчення дисципліни знання використовуються в подальшому при дипломному проектуванні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія проектного аналізу» є визначення змісту, особливостей визначення, порівняння та обґрунтування альтернативних управлінських рішень і проектів, що дозволяє, у свою чергу, здійснювати вибір і приймати перевірені рішення в умовах обмеженості ресурсів.

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 5,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Дисципліна циклу професійної підготовки
Модулів – 2	Спеціальність: <u>073«Менеджмент»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 3-й
Змістових тем – 9		Семестр
Загальна кількість годин – 150		6-а, 6-б
Дисципліна Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 самостійної роботи здобувача – 5,0		Лекції
		18/8 год.
	Практичні	
	36/4 год.	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Самостійна робота
		96/138 год.
		Вид контролю: екзамен;
Курсова робота – не передбачено		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 54/96; для заочної форми навчання – 12/138.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Теорія проектного аналізу» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни «Теорія проектного аналізу» - формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів прийняття проектних рішень, насамперед інвестиційного характеру, що дає можливість раціонально використовувати наявні ресурси для задоволення суспільних і власних потреб.

Завдання дисципліни:

– опанування термінологічного апарату, вивчення і засвоєння основних аспектів проектного аналізу, а також основних понять і концепцій, методів і підходів прийняття проектних рішень, які використовуються у світовій практиці під час аналізу особливостей впровадження та оцінювання доцільності інвестиційних проектів;

– оволодіння аналітичними навичками, інструментарієм, потрібними для формулювання передпроектних і проектних заходів впровадження інвестиційних проектів, а також набуття навичок володіти методами кількісного і якісного оцінювання проектів та засобами прийняття управлінських рішень з проектного аналізу в умовах ризиків та невизначеності зовнішнього середовища, у т.ч. з розробки бізнес-планів проектів;

– з'ясування найважливіших проблем, пов'язаних з реалізацією інвестиційних проектів на національному, регіональному, галузевому та місцевому рівнях; формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань доцільності інвестування конкретних проектів, пояснення змісту відповідної проблематики, пов'язаної з оцінюванням інвестиційної привабливості потенційних об'єктів інвестування в колі фахівців та нефахівців;

– формування навичок самостійного аналізу фактологічного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості інвестування у світі, в різних сферах господарювання, на підприємствах; забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, тенденції змін у інвестиційному середовищі на різних ієрархічних рівнях, у т.ч. робити прогнози щодо можливостей і доцільності реалізації інвестиційних проектів в різних галузях національної економіки і інвестування конкретних суб'єктів господарювання.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Теорія проектного аналізу» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програм	
Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
ЗК4 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК11 - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК12 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	СК1 - Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2 - Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3 - Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК4 - Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК10 - Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. СК12 - Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Дисципліна «Теорія проектного аналізу» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання**:

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми
ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування

Результати навчання за дисципліною та теми, завдяки вивченню яких вони формуються:

Результати навчання		Перелік тем
P1	Здатність продемонструвати знання і розуміння основних процедур та принципів, аспектів та інструментарію проектного аналізу, його змісту та місця у загальній системі управління підприємством	1-2
P2	Здатність продемонструвати знання та уміння щодо обґрунтування доцільності впровадження проектів в умовах ризику та невизначеності з врахуванням чинного законодавства щодо здійснення інвестиційної діяльності;	4
P3	Здатність визначати набір методичних принципів, які визначають різні аспекти аналізу проекту в контексті бізнес-план проекту;	3,4
P4	Здатність самостійно здійснювати аналіз стану інвестиційного середовища і відслідковувати та прогнозувати тенденції змін;.	5-9

Співвідношення результатів навчання за дисципліною із програмними результатами навчання:

<i>Результати навчання за дисципліною</i>	<i>Програмні результати навчання</i>		
	ПРН4	ПРН6	ПРН7
Р 1		+	
Р 2	+	+	
Р 3	+		+
Р 4	+		+

Співвідношення компетентностей із програмними результатами навчання

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>		
	ПРН4	ПРН6	ПРН7
ЗК4	+		
ЗК8		+	
ЗК11	+		
ЗК12	+		
СК1	+		+
СК2		+	+
СК3			+
СК4			+
СК10	+	+	
СК12	+	+	

Для досягнення результатів навчання за дисципліною (Р), підготовка здобувача спрямована на опанування:

знань:

- основні положення концепції: "витрат і вигід" у проектному аналізі, "цінність грошей у часі", проектний грошовий потік;
- концептуальні положення інвестиційної діяльності і інвестиційних проектів, їх видів, ознак та складових життєвого циклу проекту,
- основні аспекти проектного аналізу;
- методичні основи аналізу доцільності та ефективності впровадження інвестиційного проекту та критерії прийняття рішень у проектному аналізі;
- обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків.

умінь:

- розрахувати проектний грошовий потік з урахуванням цінності грошей у часі;
- провести динамічний аналіз проекту;
- оцінити ризик та невизначеність проектів;
- провести маркетинговий, економічний, екологічний, технічний, фінансовий, організаційний, інституційний та соціальний аналізи альтернативних проектів.

комунікацій:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

автономності та відповідальності:

- відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за власний професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	пз	лаб	с.р		л	пз	лаб	с.р
Змістовий модуль 1 Основи теорії та методології проектного аналізу.										
Тема 1. Сутність проектного аналізу. Проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна.	12	2	2		8	10,5	0,5			10
Тема 2. Інвестиції. Інвестиційне середовище. Інвестиційне проектування. Концепція проекту. Життєвий цикл проекту.	18	2	4		12	21,5	1	0,5		20
Тема 3. Концепція витрат і вигод у проектному аналізі. Цінність грошей у часі. Проектний грошовий потік.	20	2	6		12	21,5	1	0,5		20
Тема 4. Стандартні фінансові та неформальні критерії оцінки і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності.	22	2	6		14	21,5	1	0,5		20
УСЬОГО за модулем 1	72	8	18		46	75	3,5	1,5		70
Змістовий модуль 2 Функціональні аспекти проектного аналізу.										
Тема 5. Маркетинговий аналіз проекту.	16	2	4		10	16,5	1	0,5		15
Тема 6. Технічний та екологічний аналіз проекту.	16	2	4		10	14	0,5	0,5		13

Тема 7. Інституційний та організаційний аналіз проекту.	16	2	4		10	16,5	1	0,5		15
Тема 8. Соціальний аналіз проекту.	14	2	2		10	11,5	1	0,5		10
Тема 9. Фінансовий та економічний аналіз проекту.	16	2	4		10	16,5	1	0,5		15
УСЬОГО за модулем 2	78	10	18		50	75	4,5	2,5		68
УСЬОГО ГОДИН	150	18	36		96	150	8	4		138

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи теорії та методології проектного аналізу у

Тема 1. Сутність проектного аналізу. проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна.

Проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна. Концепція проектного аналізу. Види проектного аналізу: комерційний; технічний; організаційний (інституціональний); фінансовий; екологічний; соціальний; економічний. Функції проектного аналізу. Порівняння функцій традиційного (функціонального) та проектного менеджментів. Основні поняття проектного аналізу. Різниця проектного аналізу та бізнес-планування, інвестиційного менеджменту. Відмінність проекту від виробничої системи.

Тема 2. Інвестиції. інвестиційне середовище. інвестиційне проектування. концепція проекту. Життєвий цикл проекту.

Інвестиції. Інвестиційне середовище. Поняття інвестицій. Види інвестицій. Інвестиційна діяльність. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності.

Інвестиційна діяльність в Україні. Стратегія інвестиційної діяльності. Інвестиційне проектування. Інвестиційні проекти і їх класифікація. Цикл інвестиційного проекту і його структура. Проект: визначення, ознаки, концепція, зміст поняття «проект». Ознаки проекту: мета, обмеженість у часі, обмеженість ресурсів, неповторність та ін. Оточення проекту. Зовнішні чинники: політичні; економічні; суспільні; правові; науково-технічні; культурні; природні. До внутрішніх чинників відносяться: взаємини між учасниками проекту; професіоналізм команди проекту; стиль керівництва проектом; засоби комунікації. Учасники проекту: ініціатори; замовники;

інвестори; керуючі; контрактори. Класифікація та типізація проектів. Сутність ЖЦП та його фази. Цикл проекту та визначення робіт за фазами.

Тема 3. Концепція витрат і вигод у проектному аналізі. Цінність грошей у часі. Проектний грошовий потік.

Витрати та вигоди у проектному аналізі. Цінність проекту. Результати проекту. Концепція граничності (додаткові або граничні витрати). Безпоротні витрати. Неявні вигоди. Альтернативна вартість та альтернативні рішення. Типи рішень. Причини цінності грошей у часі: інфляція, ризик, схильність до ліквідності. Нарахування простих та складних відсотків. Дисконтування по простих та складних відсотках. Норми дисконта. Основи визначення норми дисконту. Фінансова рента. Член ренти. Ануїтет. Постнумерандо. Пренумерандо. Майбутня та дійсна вартість ануїтету. Урахування впливу інфляції на процентну ставку. Індекс і темп інфляції. Реальна та номінальна процентна ставка. Реальна та номінальна вартість грошей. Поняття “грошового потоку”. Грошові потоки від видів діяльності: операційна, фінансова, інвестиційна. Релевантні та додаткові грошові потоки. Потоки: традиційний, чистий, операційний, фінансовий, загальний, кумулятивний. Амортизація як специфічний грошовий потік. Грошовий приплив та відтік.

Тема 4. Стандартні фінансові та неформальні критерії оцінки і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності.

Ефективність проекту (з врахуванням вартості грошей у часі). Принципи оцінки ефективності проекту (з врахуванням вартості грошей у часі). Схема та вихідні дані оцінки ефективності проекту. Критерії ефективності проектів: чиста теперішня вартість, термін окупності проекту, внутрішня норма рентабельності, коефіцієнт вигід та витрат, індекс прибутковості, інші критерії ефективності проекту. Правила використання критеріїв.

Ризик, визначеність, невизначеність. Вплив визначеності, ризику та невизначеності на проектні рішення. Особливості прийняття рішень при різному ступеню інформованості. Критерії оцінки ризику. Динамічний аналіз безбитковості проекту. Метод експертних оцінок ризиків. Кількісний підхід до оцінки ризиків. Показники: математичне очікування, дисперсія, середньоквадратичне відхилення, коефіцієнт варіації. Оцінка власного ризику: імітаційний метод Монте-Карло та етапи його здійснення, аналіз чутливості та алгоритм його проведення, аналіз сценаріїв: переваги та недоліки.

Змістовий модуль 2 Організація виробничо – господарської діяльності сучасного підприємства

Тема 5. Маркетинговий аналіз проекту.

Сучасна концепція маркетингу в проектному управлінні та проектному аналізі. Концепції маркетингового аналізу: вдосконалення виробництва, вдосконалення товару, інтенсифікація комерційних зусиль, безпосередньо маркетинг, соціально-етичний маркетинг. Маркетингові дослідження, зовнішній та внутрішній аналізи. Організація досліджень. Розробка маркетингової стратегії. Базові маркетингові стратегії. Формування концепції маркетингу проекту. Позиціонування продукції та проекту. Принципова структура маркетингових рішень. Програма маркетингу проекту: управління продукцією, управління ціною, управління просуванням та збутом. Механізм контролю реалізації маркетингу. План маркетингу: складові, етапи. Комерційний план маркетингу містить інформацію: основні характеристики продукції та відповідного сегменту ринку, стратегія збуту та просування продукції на ринок. Бюджет маркетингу проекту. Методи прогнозування витрат на маркетингові заходи: залишковий, приросту бюджету, паритету з конкурентами, частки від продажів, погодження цілей і завдань.

Тема 6. Технічний та екологічний аналіз проекту.

Призначення технічного аналізу. Складові, що визначають в рамках технічного аналізу. Завдання, розглянуті на різних етапах технічного аналізу. Ключові фактори вибору серед альтернативних технологій. Перелік питань, що розглядає технічний аналіз. Вибір масштабу проєкту. Обґрунтування вибору технології. Організація підготовки та здійснення проєкту. Графік виконання проєкту. Розрахунок витрат на виконання проєкту. Матеріально-технічне постачання.

Особливе місце екологічного аналізу, його завдання. Принципи проведення екологічного аналізу. Концептуальні проблеми екологічного аналізу. Екологічна оцінка, екологічний аудит, екологічне страхування. Оцінка екологічних наслідків. Оцінка впливу проєктів на навколишнє середовище. Загальнозастосовані методик: оцінка змін продуктивності (підхід, пов'язаний із зміною продуктивності й вартості продукції, підхід, заснований на оцінці втрати доходу, підхід, пов'язаний з альтернативною вартістю різних дій); аналіз ефективності витрат; оцінка привентивних витрат. Постійно застосовувані методик: використання сурогатних цін, визначення вартості землі, дифференціація заробітної плати, оцінка транспортних витрат.

Тема 7. Інституційний та організаційний аналіз проекту.

Мета і завдання інституційного аналізу. Оцінка впливу зовнішніх факторів на проєкт. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проєкт. Мета організаційного аналізу його частини. Оцінка зовнішнього та внутрішнього

середовища. Організаційні структури управління проектами. Принципи побудови ефективних організаційних структур. Вимоги до структури підприємства.

Тема 8. Соціальний аналіз проекту.

Мета соціального аналізу. Основні види соціальних результатів проекту. Зміст робіт по проведенню соціального аналізу на стадіях реалізації проекту. Дослідження соціального середовища за синтетичними соціологічними характеристиками: оцінка рівня та якості життя населення, соціальна структура суспільства. Проектування соціокультурного середовища проекту. Індикатори соціального аналізу: демографія; зайнятість; соціальна структура; житлові умови; громадянське життя; охорона здоров'я, злочинність, алкоголізм, наркоманія. Бюджет соціального проекту: занчення, місце та складові.

Тема 9. Фінансовий та економічний аналіз проекту

Сутність, мета, завдання фінансового аналізу. Організація проектного фінансування. Складові ресурсів проекту та їх джерела. Сутність та форми проектного фінансування (фінансування з повним регресом на позичальника, фінансування без права регресу на позичальники, фінансування з обмеженим правом регресу). Особливості проектного фінансування: 1. Розмаїтість джерел, коштів, методів і учасників при проектному фінансуванні (основні схеми проектного фінансування, класична схема проектного фінансування), 2. Підходи до проектного циклу з погляду кредитора і позичальника, 3. Характеристика проектного циклу різними учасниками проекту, 4. Контроль за реалізацією проекту і зниження проектних ризиків. Потреба у додатковому фінансуванні з урахуванням дисконту. Інвестиційний план: докладний кошторис витрат по проекту, перелік джерел фінансування проекту, план-графік виконання робіт по проекту. Фінансовий план. Основні показники фінансового плану. Фінансовий план включає: аналіз поточного фінансового плану, припущення до фінансових розрахунків, прогноз фінансового стану на кілька років. Фінансові показники проекту.

Призначення економічного аналізу. Основні показники національного розвитку, що враховуються в економічному аналізі. Економічна привабливість проекту. Матриця привабливості. Методика оцінки економічної привабливості проекту. Економічна цінність проекту. Основні показники. Можливі результати окремих проектів.

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність проектного аналізу. Проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна.	2	0,5
2	Тема 2. Інвестиції. Інвестиційне середовище. Інвестиційне проектування. Концепція проекту. Життєвий цикл проекту.	2	1
3	Тема 3. Концепція витрат і вигод у проектному аналізі. Цінність грошей у часі. Проектний грошовий потік.	2	1
4	Тема 4. Стандартні фінансові та неформальні критерії оцінки і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності.	2	1
5	Тема 5. Маркетинговий аналіз проекту.	2	1
6	Тема 6. Технічний та екологічний аналіз проекту.	2	0,5
7	Тема 7. Інституційний та організаційний аналіз проекту.	2	1
8	Тема 8. Соціальний аналіз проекту.	2	1
9	Тема 9. Фінансовий та економічний аналіз проекту.	2	1
Всього годин		18	8

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Концепція витрат і вигід у проектному аналізі.	2	-
2.	Цінність грошей у часі	2	-
3.	Проектний грошовий потік.	2	0,5
4.	Алгоритм проведення та вихідні дані оцінки комерційної ефективності проекту.	2+2	0,5
5.	Критерії прийняття рішень. Оцінка ефективності проекту (бухгалтерський підхід)	2+2	0,5
6.	Критерії прийняття рішень. Оцінка ефективності проекту (з врахуванням вартості грошей у часі)	2+2	0,5
7.	Порівняння проектів з різним терміном дії	2+2	0,5
8.	Аналіз бюджетної ефективності проекту. Вплив позикового капіталу на ефективність проекту. Ефект "податкової пільги".	2	0,5
9.	Аналіз ризиків	2+2	0,5
10.	Маркетинговий аналіз.	2	0,5
11.	Екологічний аналіз.	2	-
12.	Соціальний аналіз.	2	-
13.	Фінансовий аналіз.	2	-
Всього годин		36	4

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність проектного аналізу. Проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна.	8	10
2	Тема 2. Інвестиції. Інвестиційне середовище. Інвестиційне проектування. Концепція проекту. Життєвий цикл проекту.	12	20
3	Тема 3. Концепція витрат і вигод у проектному аналізі. Цінність грошей у часі. Проектний грошовий потік.	12	20
4	Тема 4. Стандартні фінансові та неформальні критерії оцінки і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності.	14	20
5	Тема 5. Маркетинговий аналіз проекту.	10	15
6	Тема 6. Технічний та екологічний аналіз проекту.	10	13
7	Тема 7. Інституційний та організаційний аналіз проекту.	10	15
8	Тема 8. Соціальний аналіз проекту.	10	10
9	Тема 9. Фінансовий та економічний аналіз проекту.	10	15
Всього годин		96	138

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Для опанування матеріалу дисципліни «Операційний менеджмент» окрім лекційних, практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.
6. Виконання індивідуальних завдань.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань,

винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність і послідовність викладання матеріалу;
- 3) повнота розкриття теми;
- 4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;
- 5) наявність конкретних пропозицій;
- 6) якість оформлення.

Питання для самостійної роботи у вигляді рефератів з дисципліни «Теорія проектного аналізу» наведено в додатку А.

10. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Предмет і мета проектного аналізу.
2. Концепція проектного аналізу.
3. Принципи проектного аналізу.
4. Поняття та основні ознаки проекту.
5. Економічна взаємозалежність проектів.
6. Класифікація проектів.
7. Середовище проектів.
8. Учасники проекту.
9. Поняття життєвого циклу проекту.
10. Передінвестиційна фаза проекту.
11. Інвестиційна та експлуатаційна фази проекту.
12. Визначення цінності проекту.
13. Поняття явних і неявних вигід і затрат.
14. Альтернативна вартість проекту.
15. Особливості визначення вигід і витрат у проектному аналізі.
16. Поняття майбутньої і теперішньої вартостей.
17. Номінальна та реальна процентні ставки.
18. Фактори, які впливають на вартість грошей.
19. Поняття грошового потоку.
20. Проектний грошовий потік та його розрахунок.
21. Урахування інфляції в проектному аналізі.

22. Принципи оцінки ефективності проектних рішень.
23. Методика розрахунку основних фінансових критеріїв.
24. Фінансовий профіль проекту.
25. Порівняння проектів за допомогою різних критеріїв оцінки.
26. Управління структурою витрат за проектом.
27. Поняття і розрахунок беззбитковості проекту.
28. Особливості визначення різних видів точки беззбитковості проекту.
29. Використання операційного левериджу для прийняття проектних рішень.
30. Поняття ризику та невизначеності. Класифікація проектних ризиків.
31. Причини виникнення та наслідки проектних ризиків.
32. Методи аналізу й оцінки ризиків інвестиційних проектів.
33. Методи зниження ризику.
34. Мета і завдання маркетингового аналізу.
35. Аналіз ринкового середовища продукції проекту.
36. Побудова маркетингової концепції.
37. Мета, завдання й етапи технічного аналізу.
38. Визначення місцезнаходження проекту та обґрунтування його масштабу.
39. Вибір технології виробництва та устаткування.
40. Організація підготовки та здійснення проекту.
41. Мета і завдання інституційного аналізу.
42. Оцінка впливу зовнішніх факторів на проект.
43. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проект.
44. Мета і суть екологічного аналізу.
45. Зміст роботи з екологічного аналізу.
46. Типи впливу проекту на навколишнє середовище.
47. Методичні підходи до визначення та оцінки впливу проекту на навколишнє середовище.
48. Мета і завдання соціального аналізу.
49. Зміст робіт з соціального аналізу.
50. Соціальне середовище проекту та його оцінка.
51. Проектування соціального середовища проекту.
52. Мета і завдання фінансового аналізу.
53. Особливості підготовки фінансового обґрунтування проекту.
54. Фінансування проекту.
55. Мета та завдання економічного аналізу.
56. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту.
57. Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту.
58. Оцінка впливу проекту на економіку країни.

11. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру здобувачі вищої освіти денної форми навчання паралельно з аудиторними лекційними і практичними заняттями виконують індивідуальне завдання.

Метою індивідуального завдання є оволодіння практичними навичками оцінки ефективності реалізації інвестиційного проекту в рамках промислового підприємства.

Індивідуальне завдання являє собою практичне завдання, де необхідно виконати відповідні розрахунки з аналізу ефективності реалізації конкретного інвестиційного проекту.

У роботі необхідно визначити:

1. Чисту ліквідаційну вартість обладнання.
2. Ефект від інвестиційної, операційної та фінансової діяльності.
3. Потік реальних грошей.
4. Сальдо реальних грошей.
5. Сальдо накопичених реальних грошей.
6. Основні показники ефективності проекту:
  - а) чистий приведений дохід;
  - б) індекс прибутковості;
  - в) період окупності проекту
  - г) внутрішню норму прибутковості.
7. Зробити аналіз чутливості проекту
8. Зробити висновки про можливість реалізації проекту та розробити пропозиції щодо підвищення його ефективності.

Завдання, та методика розрахунків наведені у відповідних методичних вказівках.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 05.11.2020 р., протокол № 4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (*пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні і дослідні роботи*);

МН 2 - методи стимулювання навчальної діяльності (*навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні*);

МН 3 - методи контролю і самоконтролю у навчанні (*усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка*);

МН 4 - практичні методи навчання (*практичні роботи*);

МН 5 - самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

МН 6 - виконання індивідуальних домашніх завдань.

13. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 05.11.2020 р., протокол № 4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема розрахунково-аналітичних завдань, рефератів, презентацій).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 5. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: залік (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використання модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

**Графік освітнього процесу та оцінювання знань
з дисципліни для денної форми навчання.**

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями																		Вид підсумко- вого семестро- вого контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Лекції	2		2		2		2		2		2		2		2		2		ЕКЗАМЕН/
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Консультації						Конс						Конс						Конс	
Поточний контроль	ВК УО	УО	УОПЗ	УО ПЗ	ПЗ	УО ПЗ	УО	ПЗ	ПЗ		ПЗ	УО ПЗ	УО ПЗ	УО ПЗ	ПЗ	ПЗ	УО ПЗ		
Модулі	●				М1				●	●				М2				●	
Контроль по модулю №1									КР1										
Контроль по модулю №2																		КР2	
Контроль самостійної роботи																ЗСР			

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; КР– письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (инд.завд.);
Конс. – консультація; К – колоквиум.

**Система оцінювання знань здобувачів у навчальному семестрі
для денної форми навчання**

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Склад модулів		Сума балів	ЕССТ	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його використання знань, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, які самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	10*1=10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання	30	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Рішення задач / практичне заняття (участь)	13*3=39	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	10*2	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
		0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Підсумкова атестація	100				
Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Теорія проектного аналізу» https://docs.google.com/forms/d/1SjxNXeNod-TcseIQhGvSZtrCtkbpbJxILANeT6Ne3NI/edit					

З метою формування та реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувача визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється шляхом оцінювання в межах певного контрольного заходу у відповідності до Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

**Система оцінювання знань здобувачів
заочної форми навчання**

Форма контролю	Кіл-ть балів		Стислий зміст контрольної точки	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
	<i>max</i>	<i>min</i>		
1. Підсумкова тестова контрольна робота	100	55	Підсумкова тестова контрольна робота складається із 20-ти тестів за темами Т1-Т10, обраних у випадковому порядку, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за підсумкову тестову контрольну роботу	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову тестову контрольну роботу – 0,4	
2. Іспит (залік)	100	55	Підсумковий екзамен складається із теоретичного та аналітично-розрахункового завдань, обраних у випадковому порядку за темами Т1-Т10, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за іспит	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову екзаменаційну роботу – 0,6	
Всього	100	55	Здобувач виконав тестові, теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованими результатами навчання навчальної дисципліни.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: ProjectExpert 7 Standard, Audit Expert, MicrosoftExcel, для виконання індивідуальних завдань.

HohliBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=449>

15. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Теорія проектного аналізу» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»./ уклад. : В. В. Володченко. – Краматорськ : ДДМА, 2020. – 11 с.

2. Методичні вказівки до індивідуальної практичної роботи з дисципліни «Теорія проектного аналізу» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»./ уклад. : В. В. Володченко. – Краматорськ : ДДМА, 2020. – 32 с.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Аптекарь С. С. Проектний аналіз : підручник / С.С. Аптекарь, Ю.Л. Верич. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. –308 с.
2. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. / І.М. Боярко. – К.: ЦУЛ, 2011. – 400с.
3. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: Підручник. 2-ге вид. Київ, 2006. 415 с.
4. Верба В.Л. Проектний аналіз: підручник / В.А. Верба, О.А. Загородніх. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
5. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами: Навч. посібник. Київ, КНЕУ, 2005.
6. Воркут Т. А. Проектний аналіз : навч. посіб. Київ : Укр. центр духов. культури, 2000. 440 с.
7. Проектний менеджмент : навч. посіб. для студ. вузів / А. В. Гриньов, І. А.
8. Дмитрієв, Д. У. Бікулова, Т. В. Деділова, О. М. Шершенюк . Харків. : ХНАДУ, 2006. 240 с.
9. Проектний аналіз : навч. посіб. для студ. вузів / В. С. Рижикова, М. М. Яковенко, О. В. Латишева та ін. Київ : Центр навч. л-ри, 2007. 383 с.

Додаткова література

10. Бакаєв Л.О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями : навч. посіб. / Л.О. Бакаєв – К. : КНЕУ, 2010. – 151 с.
11. Балан А.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття інвестиційних рішень / А.С. Балан, Л.А. Волощук // Вісник технологічного університету Поділля. – 2004. – № 6. – С. 47-50.
12. Бондар М.І. Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю: [моногр.] / М.І. Бондар. – К.: КНЕУ, 2008. – 256 с.
13. Бузько І.Р. Стратегическое управление инвестициями и инновационная деятельность предприятия: [моногр.] / И.Р. Бузько, Е.В. Вартанова, А.А. Голубенко. – Луганск: ВНУ им. В. Даля, 2012. – 175 с.
14. Бузько І.Р. Інвестиційна політика у глобальному вимірі: формування та реалізація : [моногр.] / І.Р. Бузько, В.І. Чиж, А.Ю. Тищенко. – Луганськ: ВНУ им. В. Даля, 2011. – 192 с.
15. Музиченко А.С. Інвестиційна діяльність в Україні: навч. посібник. / А.С. Музиченко. – К.: Кондор, 2005. 406 с.
16. Подшиваленко Г.П. Инвестиции: учебник / Г.П. Подшиваленко, Л.И. Лахметкина, М.В. Макарова [и др.]. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС, 2006. – 200 с.
17. Рудніченко Є.М. Інвестиційний менеджмент : навч. посібник / Є. М. Рудніченко, Є.Г. Рясних, Н.І. Гавловська – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 415 с.
18. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник / В.Г. Федоренко. - 2-ге вид., доп. - К. : МАУП, 2001. - 280 с.
19. Теорія прийняття рішень [текст] / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П. Бутко, І.М. Бутко, В.П. Мащенко та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 360 с.
20. Хачатуров Т.С. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств : монографія / М.П. Войнаренко, О.В. Губарь. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 188 с. (182)
21. Хрущ Н. А. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії і технології: монографія / Н. А. Хрущ. –Хмельницький: ХНУ, 2004. – 309 с

Інтернет-ресурси

1. Закон України «Господарський кодекс України» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
2. Закон України «Податковий кодекс України» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 1206-VII (1206-18) від 15.04.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

4. Положення про типовий бізнес-план [Електронний ресурс] : наказ Фонду Держ. майна України від 26 трав. 2004 р. № 301. Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG461.html

Додаток А

Тематика рефератів:

1. Поняття проекту, види проектів.
2. Життєвий цикл проекту. Етапи, фази.
3. Значення і зміст передінвестиційної фази проекту.
4. Значення і зміст інвестиційної фази проекту.
5. Значення і зміст фази експлуатації проекту.
6. Розробка початкової фази проекту. Цілі і завдання.
7. Бухгалтерський підхід до аналізу проектів.
8. Економічний підхід до аналізу проектів. Вартість грошей у часі.
9. Показники ефективності проекту.
10. Метод «чистого наведеного доходу» в аналізі проекту.
11. Метод «індексу прибутковості» в аналізі проекту.
12. Метод «періоду окупності» в аналізі проекту.
13. Метод «внутрішньої норми прибутковості» в аналізі проекту.
14. Порівняння проектів з різними термінами дії.
15. Особливості визначення внутрішньої норми прибутковості проекту.
16. Вплив позикового капіталу на ефективність проекту.
17. Оподаткування, інфляція, ризики в аналізі проектів.
18. Комерційна (фінансова) ефективність проекту. Показники.
19. Бюджетна ефективність проекту.
20. Економічна ефективність проекту.
21. Технічний аналіз проекту.
22. Екологічний аналіз проекту. Методики аналізу.
23. Соціальний аналіз проекту.
24. Види ризиків та невизначеності щодо проекту.
25. Якісний метод аналізу ризику та невизначеності щодо проекту.
26. Статистичний метод аналізу ризику за проектом.
27. Аналіз чутливості (стійкості) проекту.
28. «Метод Монте-Карло» в аналізі ризиків за проектом.
29. Метод розподілу ризику за проектом.
30. Методи зниження ризику і невизначеності при реалізації проекту.